

Cena ogłoszeń miejscowych za wiersz milimetr. (1 łam.) lub jego miejsce 10 gr.

KROTOSZYŃSKI

Cena ogłoszeń miejscowych za wiersz milimetr. (1 łam.) lub jego miejsce 10 gr.

ORĘDOWNIK POWIATOWY

WYCHODZI w ŚRODY ; SOBOTY

Administracja i Redakcja: Drukarnia Krotoszyńska — Krotoszyn, ul. Floriańska 1, Telefon 164.

REDAKCJA DZIAŁU URZĘDOWEGO — STAROSTWO W KROTOSZYNIE — TELEFON 39.

Sroda, dnia 7-go kwietnia 1937 r.

Licencja buhajów.

(Dokończenie z nr. 27.)

Dnia	Godz.	Miasto wzgl. gmina	Miejsce spędu	Doprowadzają:
7. VI. 37.	10,20	gm. Krężmin	Gościejew przy gospodzie p. Preissa	Gromady: Gościejew, Kaniew, Suśnia, Unisław i Wielowieś.
..	10,40	gm. Krężmin	Mokronos przy gosp. p. Danielaka	Gromady: Mokronos i Skalów.
..	11,00	gm. Krężmin	Wrotków przy gospodzie	Gromady: Wrotków i Staniew
..	11,20	gm. Krężmin	Galazki przy sołectwie	Gromada Galazki
..	11,40	gm. Krężmin	Borzęciecki przy gosp. p. Trümpelmana	Gromady: Borzęciecki, Wyrębin, Walerianów, Pogorzalki i Góreczki
..	12,20	gm. Krężmin	Obra Nowa przy sołectwie	Gromada Obra Nowa
..	12,40	gm. Krężmin	Obra Stara we dworze	Gromada Obra Stara
..	13,20	gm. Dobrzyca	Borzęciec przy sołectwie	Gromady: Borzęciec, Gaław, Wałków i Sapieżyn.
..	13,45	gm. Dobrzyca	Polskie Oleńdry przed zagrodą p. Szcześniaka	Gromady: Polskie Oleńdry, Trzebin i Cegielnia.
..	14,15	gm. Dobrzyca	Dobrzyca na Rynku	Gromady: Dobrzyca, Strzyżew i Lutynia.
..	14,40	gm. Dobrzyca	Sośnica przy sołectwie	Gromady: Sośnica i Sośniczka.
..	15,00	gm. Dobrzyca	Izbiczno przy gosp. p. Wuttke'g	Gromada Izbiczno

Właściciele rozplodników obowiązani są zgłaszać do zarządu gminy oraz doprowadzić przed Komisję Kwalifikacyjną wszystkie buhaje po ukończeniu 10 miesięcy życia w czasie i miejscu, wyznaczonym niniejszym obwieszczeniem. Obowiązek doprowadzania rozplodników przed Komisję Kwalifikacyjną nie dotyczy rozplodników, zapisanych do ksiąg gospodarskich zwierząt zarodowych, jeżeli rozplodniki te używane są do pokrywania wyłącznie krów własnych. Natomiast doprowadzone być muszą przed Komisję Kwalifikacyjną również buhaje zapisane do ksiąg gospodarskich zwierząt zarodowych, które używane są do pokrywania krów cudzych oraz służby folwarcznej, jak i wszystkie buhaje stacyjne, t. j. buhaje zakupione przy pomocy Wielkopól. Izby Rolniczej i Wydziału Powiatowego Właściciele buhaji stacyjnych winni przedłożyć Komisji Kwalifikacyjnej „bloczek stanowień” i rodowód buhaja. Doprowadzone buhaje winny być czysto utrzymane, wyworkowane, posiadać kółko w nosie i być prowadzone na drążku. Właściciele buhajów zalicencjonowanych muszą na miejscu zakupić „bloczek stanowień” którego koszt wynosi 1,— zł.

Komisja Kwalifikacyjna uznaje jako odpowiednie do hodowli te z pośród doprowadzonych rozplodników, które należą do rasy przewidzianej ustawą oraz odpowiadają wymaganiom, ustalonym przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych. Komisja będzie wydawać na miejscu bezpłatne świadectwa uznania, wła-

ścicielom wybranych rozplodników.

Od orzeczenia Komisji Kwalifikacyjnej służby właścicielowi rozplodnika odwołanie do właściwej Komisji Kwalifikacyjnej odwoławczej w ciągu 14-dni, licząc od dnia następnego po dniu ogłoszenia orzeczenia.

Grzywną do 20,— zł karany będzie; 1) kto nie zgłasza zarządowi gminy rozplodnika lub nie doprowadza go przed komisję kwalifikacyjną, 2) kto dopuszcza do powstania warunków, przy których jest możliwe pokrycie nieuznanym rozplodnikiem cudzej krwi. Grzywną do 300,— zł karany będzie, kto pokrywa rozplodnikiem nieuznanym cudzą krowę. W razie wydania orzeczenia

Kurs położnych.

W dniu 1 października 1937 r. rozpocznie się kurs położniczy w Szkole Położnych przy Zakładzie Położniczo Ginekologicznym Poznańskiego Samorządu Wojewódzkiego w Poznaniu nowy dwuletni kurs dla kandydatek na położne.

Warunki przyjęcia na kurs są następujące:

Na kurs położniczy przyjmuje się tylko osoby z ukończonym 18-tym a nie przekroczonym 35-tym rokiem życia.

Kandydatki muszą się wykazać nieposzlakowaną opinią, w szczególności, że nieślubnie nierodziły, dobrymi warunkami fizycznymi, które zapewniłyby w przyszłości zadawalniające wykonywanie odpowiedzialnej pracy położniczej.

karnego powiatowa władza administracji ogólnej może zarządzić wytrzebiecie rozplodnika na koszt i ryzyko właściciela.

Panów Burmistrzów, Wójtów i Sołtysów wzywam do podania powyższego do powszechnej wiadomości sposobem w danej miejscowości praktykowanym oraz dopilnowania, by wszystkie buhaje na terenie gminy były przez właścicieli do przeglądu na oznaczony dzień i godzinę doprowadzone do wyznaczonej miejscowości w wyżej wymienionym terminie.

Krotoszyn, dnia 10 marca 1937 r.

Przewodniczący Wydziału Powiat.

WILIMOWSKI

Nr. Roln. 13-1/37

Oplaty za naukę, mieszkanie i całkowite utrzymanie w Zakładzie Położniczo-Ginekologicznym przez dwuletni czas trwania kursu wynoszą:

- dla uczennice — kandydatek na położne obwodowe z Województwa Poznańskiego 600,— zł,
- dla kandydatek, kształcących się na własny koszt, oraz dla kandydatek, pochodzących z poza Województwa Poznańskiego 1,680,— zł na osobę, płatnych w ratach miesięcznych z góry (czyli po 70,— zł miesięcznie)

Wyjaśniam przytem, że zasadnicza opłata kursu położniczego wynosi 1.660,— złotych.

Do uczennic, wymienionych pod a, dopłaca Poznański Samorząd Wojewódzki

2/3 obowiązujących kosztów kursu.

Ilość budżetowo przewidzianych miejsc dla uczennic na położone wynosi 15 osób, jest zatem ściśle ograniczona.

Obowiązujące podczas kursu opłaty płatne są z góry w ratach miesięcznych. Kandydatki winny być w posiadaniu odpowiednich funduszy, gdyż w czasie trwania kursu Starostwo Krajowe nie udzieli żadnych zniżek, prolongat itd. Przyjęte kandydatki winny posiadać własną pościel, bieliznę i naczynia do jedzenia.

Wnioski o przyjęcie na kurs przyjmuje Wydział Powiatowy, dokąd — niezależnie od tego — należy się zgłosić osobicie celem spisania formalnego protokołu.

Osoba ubiegająca się o przyjęcie na kurs powinna dołączyć do wniosku:

- 1) własnoręcznie napisany życiorys,
- 2) metrykę urodzenia lub świadectwo chrztu,

Komunikat.

Niniejszem podaję do wiadomości, że lekarz pow. Dr. Krzywański wyjeżdża służbowo do Warszawy. Zastępować go będzie od 5 — 18 kwietnia lekarz pow. w Gostyniu. Zastępcą interesantów przyjmować będzie we wtorki 6 i 13 w Starostwie pokój 18 od godz. 10 — 12.

Starosta Powiatowy:
(—) WILIMOWSKI.

Walne zgromadzenie członków spółki drenarskiej Świnków — Janów — Jasnepole — Orpiszew.

Na podstawie § 11 statutu spółki oraz art. 187 ustawy wodnej z dnia 19. IX.

- 3) świadectwo powtórnego szczepienia ospy,
- 4) świadectwo lekarza powiatowego,
- 5) świadectwo moralności, wystawione przez Miejski Urząd Bezp. i Porządku Publicznego względnie Zarząd Gminy, stwierdzające, że kandydatka nieślubnie nierodziła,
- 6) świadectwo szkolne ukończonej co najmniej szkoły powszechnej.

Jako ostateczny termin nadawania wniosków, wyznaczony jest dzień 1-go maja 1937 r.

Egzamin wstępny dla kandydatek z Województwa Poznańskiego odbędzie się w Zakładzie Położniczo Ginekologicznym w Poznaniu, ul. Polna 17 w dniu 17-go czerwca 1937 r. o godzinie 9-tej przedpołudniem.

Krotoszyn, dnia 3 kwietnia 1937 r.

Przewodniczący Wydziału Powiat.
(—) WILIMOWSKI.

Nr. Zdr. 10/15/37.

1922 r. (Dz. U. R. P. nr. 62/1928 poz. 574) zwołuje pierwsze zgromadzenie członków spółki drenarskiej Świnków — Janów — Jasnepole — Orpiszew na dzień

22 kwietnia br. o godz. 13 (1-szej popoł.) w Orpiszewie

w lokalu p. Jana Brylewskiego celem wyboru członków zarządu i komisji rewizyjnej.

Spis członków spółki jest wyłożony do wglądu w sołectwie w Orpiszewie oraz w Starostwie powiat. w Krotoszynie pokój nr. 5.

Krotoszyn, dnia 2. IV. 1937 r.

Starosta Powiatowy:
(—) WILIMOWSKI.

Nr. A. 43/12/37.

Walne zgromadzenie członków spółki drenarskiej Głogowa.

Na podstawie § 11 statutu spółki oraz art. 187 ustawy wodnej z dnia 19. IX. 1922 r. (Dz. U. R. P. nr. 62/1928 poz. 574) zwołuje pierwsze zgromadzenie członków spółki drenarskiej Głogowa na dzień

20 kwietnia br. o godz. 11,30 w Głogowie

w lokalu p. Jana Janiaka celem wyboru członków zarządu i komisji rewizyjnej. Spis członków spółki jest wyłożony do wglądu w sołectwie w Głogowie oraz w Starostwie Powiat. w Krotoszynie pokój nr. 5.

Krotoszyn, dnia 2. IV. 1937 r.

Starosta Powiatowy:
(—) WILIMOWSKI.

Nr. A. 43/19/37.

Walne zgromadzenie członków spółki drenarskiej Maciejew.

Na podstawie § 11 statutu spółki oraz art. 187 ustawy wodnej z dnia 19. IX. 1922 r. (Dz. U. R. P. nr. 62/1928 poz. 574) zwołuje pierwsze zgromadzenie członków spółki drenarskiej Maciejew na dzień

21 kwietnia br. o godz. 9,30 w Maciejewie

w lokalu p. Stanisława Panka celem wyboru członków zarządu i komisji rewizyjnej.

Spis członków spółki jest wyłożony do wglądu w sołectwie w Maciejewie oraz w Starostwie Pow. w Krotoszynie pokój nr. 5.

Krotoszyn, dnia 2. IV. 1937 r.

Starosta powiatowy:
(—) WILIMOWSKI.

Nr. A. 43/20/37.

Dział nieurzędowy.

Gruźlica zabiera więcej ofiar, niż najstraszniejsza wojna.

Nie ma dziś w społeczeństwie polskim nikogo, któryby nie zdawał sobie sprawę z tego, że gruźlica jest wielką klęską społeczną, którą tylko solidarnym wysiłkiem całego społeczeństwa zwalczać można. Fakt, że gruźlica zabiera więcej ofiar niż najstraszniejsza wojna, winien pobudzić wszystkich do składania ofiar na rzecz walki z gruźlicą.

Straszna ta choroba nie oszczędza nikogo. Największe zaś спустaczenie sięje wśród szerokich warstw pracowniczych i rolniczych. Na innym miejscu znajdują czytelnicy dane statystyczne z naszego powiatu. Liczba także podana do kładnie ilustruje stan zachorzeń i zgonów na gruźlicę oraz sposób walki z tą klęską na naszym terenie.

Mimo ciężkich warunków gospodarczych nie możemy ani na chwilę ustać w naszych wysiłkach. Przeciwnie, w obecnej chwili winno społeczeństwo podwoić swą ofiarność na rzecz walki z gruźlicą, aby chroniąc przedewszystkim dzieci od gruźlicy, podnieść tym samym i siłę zdrowotną narodu.

Walkę z gruźlicą wziął na barki swe Polski Związek Przeciwgruźliczy. Podobnie, jak w latach ubiegłych, przystępuje Związek ten do zorganizowania „Dni Przeciwgruźliczych” w czasie od 7 do 30 kwietnia br. W okresie tym winien każdy obywatel uświadomić sobie doniosłość tego zagadnienia i złożyć choć drobny datkę na walkę z gruźlicą, kupując nalepkę przeciwgruźliczą.

Zywnym niezłomną nadzieją, że fiarne społeczeństwo naszego powiatu chętnie i całą siłą wesprze dążenia Związku Przeciwgruźliczego i powiatowego komitetu dni przeciwgruźliczych.

Miejskie i wójtowskie komitety zaś prosimy, aby mimo ciężkiego kryzysu gospodarczego i mnóstwo innych potrzeb, dołożyły wszelkich starań, aby wyniki akcji przeciwgruźliczej na terenie naszego powiatu były dobre, aby wszędzie odbyły się wieczorki propagandowe i aby wszystkie nalepki zostały rozprzedane.

Powiatowy Komitet „Dni Przeciwgruźliczych” Krotoszyn: Starosta Powiatowy Wilimowski Seweryn, Jan Hoja wiceburmistrz, Dr. Pawłowski, Dr. Racinowski. Koźmin: Dr. Synoradzki, Drowa Sęszewska, ks. prob. Flach, ks. Alfons Kasior, Dr. Wiatrolik, dyr. Mareciniec, kier. szk. Scheuric. Zduny: wiceburm. Taffe, Dr. Lehmann. Kobylin: burmistrz Fangler, dr. Bukolt, ks. Dziek. Zalewski, O. Dr. Kolon gwardian. Molenda Bolesł. kier. szkoły. Pogorzela: burm. Stachowski. Sulmierzyce: Marecki Wojciechowski burm., Michał Worsztynowicz, Krotoszyn gmina wiejska: Wójt Szymankiewicz, kier. szkoły Jankowski Kobierno, rolnik Poczta Stanisław Roszki, gmina Koźmin: wójt Kuliński, Dr. Janusz Ōhośłowski Czarnysad, gmina Dobrzyca: wójt Kowalczyk, Kierczyński Stanisław, gmina Rozdrażew: wójt Kaczmarek, nauczyciel Styza Edward, gmina Zduny: wójt Długi, kier. szkoły Janasik Władysław

Baszków, gmina Pogorzela: wójt Daniełak, inż. Karłowska Zofia, Bielawy Pogorzelskie, Joanna Tyszkiewiczowa, Pogorzela: gmina Ligota: wójt Kujek, kier. szkoły Urbańczyk, gmina Kobylin: major Szablikowski, kier. szkoły Wigura Wyganów.

Komitet wykonawczy: Dr. Krzywański Stanisław lekarz powiatowy, Dr. Wołoszko Michał, dyr. Hasiński, prof. Jaworska, Stróżewski Ignacy, Cieślak Antoni, Bajerlein Kazimierz, Hofman Zbigniew, Becharski Hipolit, Walozak Franciszek.

Walka z gruźlicą na terenie powiatu krotoszyńskiego.

Czołowe miejsce zśród wszystkich chorób zakaźnych w naszych czasach zajmuje gruźlica, ze względu na jej największe rozpowszechnienie, ze względu na jej niezwykle długotrwały przebieg oraz odrębne metody leczenia.

Ponieważ śmiertelność z gruźlicy przewyższa śmiertelność ze wszystkich innych chorób zakaźnych razem wziętych, przeto nosi ona nazwę klęski społecznej.

Walka z tą klęską społeczną jest niezwykle trudna zwłaszcza w czasie obecnego kryzysu gospodarczego.

Zadaniem moim będzie wykazać jakimi metodami postępujemy się w zwalczaniu gruźlicy, ponieważ nasze społeczeństwo jeszcze w zupełności nie zdaje

sobie sprawy jaką rolę w zwalczaniu gruźlicy powinno zajmować.

Istnieje jeszcze dotychczas mniemanie, że zwalczanie gruźlicy należy do lekarzy, do władz, do instytucji ubezpieczeniowych i t. d. Jest to pogląd błędny. Nie tu nie chodzi o lekarza, ani martwa litera ustawy, ani żadną instytucję ubezpieczeniową, jeśli do tego nie przyłoży palca każdy obywatel — nie obywatela nie zabezpieczy przed tą chorobą jeśli on będzie biernym. Choroba ta nikogo nie szczędzi! Dawniej dziesiątkowała ona warstwy proletariackie. Obecnie sprawa przedstawia się inaczej. Wojna światowa zmieniła stosunki. Gruźlica wkradła się do wszystkich warstw społecznych a najbardziej upodobała sobie wieś.

Danych dokładnych o ilości zgonów z gruźlicą nie posiadamy. Liczby zgonów z gruźlicą są oparte na doniesieniach ogólnych zwłok. Ponieważ duży odsetek przypadków gruźlicy posiada niezwykły przebieg, trudny do rozpoznania za życia i jest uważany za inną chorobę, jak zwykle zaziębienie, zapalenie płuc i t. d. otóż przypadki te w doniesieniach nie są ujęte i dla tego posiadane liczby zgonów są dalekie od rzeczywistości. Należy przypuszczać, że w doniesieniach ujęte są tylko przypadki tak zwanych „suchot popospolitych“, natomiast inne przypadki gruźlicy jak: gruźlica prosówkowa, gruźlica zapalenie płuc, gruźlica zapalenie opon mózgowych i t. d. są jako trudne do rozpoznania uważane przez ogólnych zwłok za inny rodzaj choroby bądź też w doniesieniach figurują „przyczyna śmierci nieznaną“.

Na podstawie doniesień uzupełnionych danymi przychodni przeciw gruźliczej w powiecie krotoszyńskim w ostatnim trzechleciu (1934 — 1936 r.) było 161 przypadków zgonów z gruźlicy, podczas gdy na wszystkie inne choroby zakaźne w tym okresie było 42 zgony. Na każde 10.000 mieszkańców powiatu krotoszyńskiego umiera rocznie z gruźlicy 6,8 a na inne choroby zakaźne razem wzięte wypada na 10.000 mieszkańców 1,8 zgonów.

Ilość zgonów z gruźlicy w powiecie przedstawia się następująco: Krotoszyn 36 przyp. Zduny 22 przyp. Koźmin 13 przyp. Pogorzela 7 przyp. Salmierzew 5 przyp. Grębów 5 przyp. Rozdrażew 3 przyp. Wielowieś 3 przyp. Obrza Stara i nowa 3 przyp. Lutogńew 3 przyp. Trzaaki 3 przyp.

Po dwa wypadki zgonów w następujących miejscowościach: Kobylin, Raciborów, Roszki, Konarzew, Koźminiec, Wyki, Kuklinów, Benice, Sośnica, Biadki, Wałków, Bojew, Strzyżew, Staniew, Lutynia.

Po jednym wypadku zgonów: Wyganów, Orpiew, Garpuzia, Bożacin, Dzierżanów, Głogowa, Tomnice, Ligota, Brzoza Starkowiec, Sośniczyn, Rąbichów, Halterowo, Korytnica, Różopole, Unisław, Cegielnia, Rzemiechów, Zalesie Wielkie, Czelnosin, Łągiewniki, Trzemeszno, Trzebin, Kacza Górka, Głuchów, Wolenice, Paryce i Sroki.

Walka z gruźlicą w Polsce spoczywa w rękach Polskiego Związku Przeciw-Gruźliczego przy wydatnem poparciu M.O. Społ. P.Z.P. który powstał w 1925 r. jako centrala towarzystw społecznych, zwalczających gruźlicę. Jego zadaniem jest skoordynowanie działalności towarzystw społecznych, propaganda przeciw gruźlicy i czynności doradcze w sprawie organizacji walki z gruźlicą.

Do P. Z. P. należy towarzystwo przeciw-gruźlicze na powiat Krotoszyński. Prezesem Towarzystwa od początku ist-

nienia jest p. Dr. Krzywański Stanisław Towarzystwo od roku 1932 po zmianie Statutu Tow. prowadzi konsekwentną pracę w kierunku zwalczania gruźlicy na terenie powiatu krotoszyńskiego, posługując się metodami uznawanymi przez najnowsze zdobycze naukowe za najlepsze i najskuteczniejsze.

W wytkniętym planie pracy na zebraniu zarządu w dniu 7 IV. 1932 r. wysunęło towarzystwo na czoło następujące zdanie, które konsekwentnie w terenie przeprowadza:

1) Uświadamianie szerokich warstw społeczeństwa o istocie gruźlicy.

2) Organizowanie propagandy przeciw-gruźliczej słowem i piśmem.

3) Pomoc w prowadzeniu przychodni przeciw-gruźliczej jako fachowej instytucji zwalczającej gruźlicę w terenie.

4) Unieszkodliwianie źródeł zakażeń gruźliczych pod względem fachowym i socjalnym.

5) W końcu pomoc materialna dla niezamożnych chorych wymagających leczenia zakładowego oraz zapomogi dla kolonii letnich, skupiających młodzież zagrożoną gruźlicą.

Na zebraniu organizacyjnym towarzystwa przeciw-gruźliczego w dniu 22 lutego 1932 r. zapisało się do towarzystwa 30 członków. Niestety liczba członków dotychczas nie zwiększyła się i towarzystwo prawnie przy skromnych zasobach finansowych i realizując swój plan nie zrażając się brakiem zrozumienia ze strony ogółu społeczeństwa.

W celach propagandy i uświadamiania ludności o istocie gruźlicy towarzystwo wychodzi poza miejsce siedziby — udaje się w teren. Co roku organizuje dni przeciw-gruźlicze, w czasie których poza propagandą i zbieraniem funduszu na walkę z gruźlicą prowadzi akcję uświadamiającą na wsiach i w miastach powiatu przez lekarzy miejscowych bądź przez swych członków zarządu, którzy wyjeżdżają do większych ośrodków powiatu z odpowiednimi referatami.

Dotychczas prawie większe wioski w powiecie wysłuchały referatów połączonych z przebiegami na tematy:

1) Istota gruźlicy i jej zwalczanie.

2) Gruźlica na wsi.

Specjalnie w mieście Krotoszynie wygłoszono referaty dla szerokiego ogółu, dla organizacyi, dla młodzieży dorastającej i szkół na następujące tematy:

1) Rola przychodni przeciw-gruźliczej w zwalczaniu gruźlicy (Dr. Wołosianko)

2) O zapadalności na gruźlicę i inne choroby zakaźne w powiecie krotoszyńskim (Dr. Krzywański)

3) Gruźlica a szkoła (Dr. Wołosianko)

4) Organizacja walki z gruźlicą i ustawodawstwo przeciw-gruźlicze w Polsce (Dr. Wołosianko)

5) Rola dziedziczności w powstawaniu gruźlicy (Dr. Wołosianko)

6) Zapobieganie gruźlicy u niemowląt i dzieci — szczepienie ochronne (Dr. Wołosianko)

7) Higiena mleka (lek. wet. Skopiński)

8) Ruch płucoiwy a stan psychiczny i fizyczny młodzieży (Dr. Krzywański)

9) Metody zwalczania gruźlicy (Dr. Krzywański)

Przez kilka lat z rzędu odbywały się pogadanki dla organizacji miejscowych oraz dla najwyższych klas szkół średnich w przychodni przeciw-gruźliczej z demonstrowaniem nowoczesnych urządzeń technicznych w jakie jest wyposażona przychodnia, a służących do rozpoznawania i leczenia gruźlicy.

Ponieważ najlepszym środkiem propagandy jest szkoła, towarzystwo wydatnie

pracowało na terenie szkół, przy czym należy podkreślić wysoki stopień zrozumienia pracy towarzystwa u nauczycielstwa, które zawsze przychodziło towarzystwu z pomocą.

Towarzystwo chcąc się przekonać jaki jest stopień uświadomienia wśród młodzieży szkolnej rozpisano w 1934 r. konkurs na wypracowanie tematu „Gruźlica i jej zwalczanie.“ Najlepsze wypracowania były nagrodzone książkami (10 prac)

Wszystkie wypracowania były samodzielne (ponad 100) i wykazywały wysoki poziom uświadomienia przeciw-gruźliczego.

W celach propagandowo-uświadamiających zorganizowało towarzystwo w 1935 r. bezpłatną „pociąg — wystawę“ przeciw-gruźliczą i przeciw-alkoholową. Wystawę zwiedziły wszystkie szkoły, wszystkie organizacje, wojsko i kilka tysięcy ludności.

Za pośrednictwem poradni dla matek i dzieci towarzystwo prowadzi akcję, zmierzającą do zapobiegania gruźlicy u niemowląt i dzieci. Ponadto w roku 1936 utworzyło towarzystwo komitet szczepień „Calmetewskich“, które przeprowadza bezpłatnie szczepienia przeciw-gruźlicze (B.C.G.) niemowląt do 10 dnia po urodzeniu, które w wypadku istnienia styczności z gruźlicą izoluje w poradniach dla matek i dzieci na przeciąg 4 do 6 tygodni do czasu uzyskania przez nie odporności.

Mimo skromnych zasobów materialnych towarzystwo umieszcza niezamożnych chorych w zakładach leczniczych celem leczenia, a chorych nienadających się do żadnego rodzaju leczenia izoluje bądź w dom ubadą w szpitalu celem zabezpieczenia przed zakażeniem otoczenia.

Mając na uwadze, że dostateczne odżywianie i dobre warunki higieniczne dominują nad innymi środkami walki z gruźlicą towarzystwo od dwóch lat prowadzi akcję dożywiania oraz akcję tranową wśród dzieci zagrożonych gruźlicą. Ponadto co roku udziela subwencji w wysokości 200 — 300 zł na kolonie letnie, dokąd wysyła młodzież wątłą i zagrożoną gruźlicą.

Jeśli na 80.000 mieszkańców powiatu towarzystwo liczy 30 członków oraz za ledwie kilka towarzystw jako członków zbiorowych rozumiała jest rzeczą, że pomoc materialna ze strony towarzystwa dla osób wymagających tej pomocy nie może być taką jakaby towarzystwo słuszy chciało.

Sukces w walce z gruźlicą możemy uzyskać tylko przy czynnym współdziałaniu włóściem i miejscowej inteligencji.

Zarząd towarzystwa od początku jego istnienia jest prawie niezmienny.

W skład którego wchodzi: Pan Dr. Krzywański Stanisław przewodniczący, p. Dr. Wołosianko wice przewodniczący, p. Dyrektor Gimnazjum Hasiński, Dentysta p. Hoffman, p. Becharecki, p. Jaworska, p. Cieślak, p. Waleczak, p. Bajerlein, p. Stróżewski.

Towarzystwo przeciw-gruźlicze opiera opiera swą pracę o przychodnie przeciw-gruźlicze, która jest ośrodkiem walki z gruźlicą, gdyż pozostaje ona w ścisłym kontakcie z chorym i jego rodziną (otoczeniem).

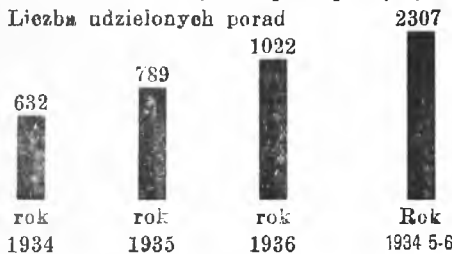
Przychodnia przeciw-gruźlicza posiada cały arsenał diagnostyczny, a więc aparat rentgenowski (do prześwietlań i do zdjęć), dobrze urządzone laboratorium do badań płwociny, moczu kału i krwi, narzędzia do odczynu Pirqueta i pozatem wyposażona jest w urządzenie do leczenia gruźlicy t. j. aparat odmowy do sztucznej odmy i lampa kwareowa.

Przychodnia przeciwgruźlicza jest dostępna dla każdego, kto się chce upewnić co do stanu zdrowia swego lub czyjejś (służby) przy zachodzącym podejrzeniu o gruźlicę. Jest ona do usług wszystkich lekarzy wolno-praktykujących, urzędowych i ubezpieczalni społecznej, którzy chcą korzystać dla swych pacjentów z jej urządzeń technicznych.

Pierwszym zadaniem przychodni jest pierwsze i dokładne rozpoznanie gruźlicy, gdyż od tego zależy wyleczenie.

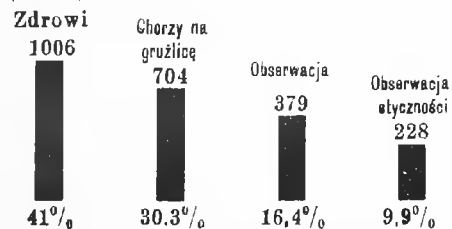
W ciągu 1934-36 r. przychodnia przeciwgruźlicza przeprowadziła badania u 2307 osób (tab. Nr. 1)

Ogółem pod opieką było.

Na ogólną liczbę, 2,307 osób było 1,006 osób zdrowych czyli 43%.

Większość 57% zarejestrowano w przychodni — z tego 704 jako chorych na rozmaite postacie gruźlicy, 379 osób pozostawało w obserwacji po przerwanej styczności z chorymi bądź z powodu śmierci chorych bądź z powodu odosobnienia chorych i 228 osób obserwowano z powodu istniejącej styczności z gruźlicą (tab. 2).

Ostatnie dwie grupy osób podlegały okresowemu badaniu. Osoby te, u których po pewnym okresie nie stwierdzono gruźlicy (dorośli po 6-ci miesiącach, dzieci po 1-2-letnich latach) były wypisywane z pod opieki przychodni. Oprócz tych badań przychodnia co roku przeprowadzała masowe badania kandydatów na nauczycieli miejscowego seminarium nauczycielskiego — przyszłych wychowawców młodego pokolenia w celu niedopuszczenia do zawodu nauczycielskiego chorych na gruźlicę, mogących zakażać całe rzesze młodzieży.

Ponadto w okresie trzyletnim skorzystało z pomocniczych badań przychodni (rentgen, badania płwociny i krwi) 994 osoby skierowane przez lekarzy wolno-praktykujących, urzędowych, ubezpieczalni społecznych, kolejowych, krajowych itd. Razem w ciągu trzech lat korzystało z badań i porad w przychodni 3421 osób.

Jak widać z tablicy pierwszej ilość badań z roku na rok wzrastała a z nią wzrastała liczba nowo rozpoznanych przypadków gruźlicy.

W 1934 r. wykryto nowych przypadków gruźlicy 66
 „ 1935 r. „ 69
 „ 1936 r. „ 80

Wzrastanie tych liczb pochodzi z tego, że przychodnia po wykryciu źródła zakażenia starała się objąć badaniem jak największą ilość osób stykających się z gruźlicą.

Na podstawie rozpoznania przychodni kwalifikuje, do jakiego rodzaju leczenia chorego nadaje się w zależności od postaci gruźlicy, umiejscowienia i rozległości

sprawy chorobowej oraz przeprowadza izolację chorego celem zabezpieczenia otoczenia przed zakażaniem. W tym celu kierują chorych do szpitali bądź sanatorium względnie izolują w domu dostarczając choremu sopluszkę kieszonkową. W latach 1934-36 umieszczono w szpitalach 52 osoby w sanatoriach 35, oraz rozdano bezpłatnie 67 sopluszek kieszonkowych.

Przychodnia otaczała opieką wszystkich chorych wymagających tej opieki. Opieka wyrażała się w udzielaniu pomocy moralnej i materialnej chorym i ich rodziną za pośrednictwem instytucji filantropijnych, urzędów gminnych, samorządów oraz pomocy uzyskania pracy dla członków rodzin chorych.

Przez poparcie w rozmaitych instytucjach korzystało z pomocy materialnej 55 osób na ogólną sumę 1566 zł.

U 393 rodzin chorych dokonała przychodnia 970 odwiedzin domowych, niósąc pociechę i dobrą radę dotyczącą higieny mieszkania, ochronę otoczenia przed zakażeniem, dezynfekcję płwoceiny lub bieleziny — słowem dając do tego by czystość i higiena zapanowały w najbardziej ponurej izbie piwnicznej.

Tej ciężkiej odpowiedzialnej pracy należy zawdzięczać poprawę stanu zdrowia i uzyskaniu zdolności do pracy przez niejednego chorego po zmianie warunków higienicznych oraz ochroną przed niechybnym zakażeniem niejedno niewinne dziecko.

Dbając o podniesienie odporności wśród dzieci i młodzieży dorastającej przychodnia wydawała dla dzieci ubogich rodzin zagrożonych gruźlicą mleko i tran z funduszy towarzystwa przeciwgruźliczego.

Wreszcie praca lecznicza w przychodni. Ambulatoryjnie stosowano odnę sztuczną i naświetlania lampą kwarcową. Odną sztuczną leczono 34 osoby, u których wykonano 276 dopełnień. Liczba

osób leczona odną sztuczną jest stosunkowo nie duża, a to dla tego, że jeszcze dotychczas niewielka liczba chorych trafia do przychodni w stanie nadającym się do tego skutecznego sposobu leczenia gdyż wcześniej chorzy albo nie wiedzą o swojej chorobie albo zasięgają przedtem rad niefachowych, przez co zjawiają się w przychodni w stanie mniej lub więcej zaawansowanym. W miarę zwiększania się niewiadomości wśród społeczeństwa ilość przypadków gruźlicy początkowej nadającej się do leczenia domowego z każdym rokiem zwiększa się. Z naświetleń lampą kwarcową korzystało w ostatnim trzyleciu 129 osób, u których wykonano 1252 naświetlenia.

Wreszcie ważnym zadaniem przychodni była działalność oświatowa. Przychodnia rozdała 414 ulotek, które zawierały zasadniczo dane o gruźlicy, o zapobieganiu i o jej leceniu. Ponadto wygłoszono w przychodni 12 popularnych pogadek o gruźlicy przeważnie dla młodzieży szkolnej wraz z pokazaniem urządzeń technicznych służących do wykrywania i leczenia wczesnej gruźlicy.

W r. bież. w okresie dni przeciwgruźliczych zamierza przychodnia przeciwgruźlicza przeprowadzić masowe bezpłatne badanie rentgenologiczne zorganizowanej młodzieży dorastającej i młodzieży szkolnej klas wyższych, co pozwoli wykryć nieznaną dotąd przypadki gruźlicy a tem samem zapobiedz świeżym zakażeniom.

Sukces w walce z gruźlicą osiągniemy wtedy kiedy całe społeczeństwo nawiąda sobie, że musi stanąć w szeregu do walki z tą klęską społeczną wtapiając do towarzystwa przeciwgruźliczego i kierując swych krewnych i znajomych z całą wiarą i zaufaniem do przychodni przeciwgruźliczej nawet z najdrobniejszymi dolegliwościami ze strony dróg oddechowych.

Dr. M. W.

PRZEMÓWIENIE POSŁA DR. GLADYSZA

na plenarnym posiedzeniu Sejmiku w dniu 24 lutego 1937 r.

(dokończenie)

Byłoby wskazaniem, aby p. Premier w tej sprawie zechciał złożyć wiążące oświadczenie.

Na dowód, jak czasem niesprawiedliwy jest wymiar podatku, dam jeden przykład, a jak krótkowzroczne i wprost niemoralne jest postępowanie władz skarbowych, dam drugi przykład. Oba fakty są autentyczne. Powiem je ogólnikowo a na życzenie p. Premiera, gotów jestem służyć mu bliższymi danymi. W jednej zsi gospodarstwo prowadzi rachunkowość w ostatnich latach kryzysowych ksiązkowość ta wykazuje deficyt i gospodarstwo jest wolne od podatku. Drugie gospodarstwo przez miedzę, sąsiednie nie prowadzi księgowości i otrzymuje opodatkowanie na 80 czy 90 zł z ha. Drugi przykład jest gorzysy.

Zsiłniała w pewnej okolicy kraju klęska żywiołowa i na mojej pewnego rozporządzenia z powodu tej klęski żywiołowej mogą otrzymać dotknięci tą klęską ulgi w podatku gruntowym i dochodowym. Rolnicy narażają się na koszty w postaci oszacowania przez rzeczoznawców rozmiarów tej klęski. Powiatowe komisje ustalają wysokość tej klęski, wreszcie Urząd Skarbowy ustala wysokość ulg, które się tym klęską dotkniętym należą. Te cyfry idą do Izby Skarbowej, leżą tam cały rok. W ciągu tego roku zapadają raty podatku gruntowego, a więc w ciągu roku dwie. Ciągłe posie-

sza się płatników, że przynajmniej ulga będzie im policzona przy następnej racie, że narazie muszą płacić. Po roku nadchodzi odpowiedź Izby Skarbowej następującej treści: ulgi przyznane przez Urząd Skarbowy i komisję powiatową należy tylko tym odliczać, którzy mają zaległości. Ci, którzy nie mają zaległości, dali dowód, że na te ulgi nie zasługują.

To są dowody wielkiego krótkowidzstwa i — trudno — już z tej woli ze strony władz skarbowych nawet i drugiej instancji. I takie postępowanie Izby Skarbowych to przecież klęska w rozumieniu słów p. Wicepremiera.

Poruszę jeszcze krótko sprawę zaległości. Aczkolwiek muszę przyznać, że lwia część zaległości podatkowych powstała przez zbyt wygórowane wymiary, z powodów wyżej przeze mnie omówionych i to w czasie spadającej koniunktury gospodarczej, to jednakże osławione rozporządzenia, przyznające premie przy spłacie zaległości podatkowych zostały znowu wykorzystane jedynie przez złych płatników a czasami przez bankrutów, którym te ulgi i tak na nie się nie przydały. Natomiast punktualny płatnik, żywy i wesoły warstwą rolniczą, handlową czy rzemieślniczą, który płacił częstokroć z uszerzaniem dla swej rodziny, nie dostał żadnej nagrody a przeciwnie stosowano wobec niego wszystkie rygory, bo ustaliło się, jakoby mniemanie, że ten jeszcze może płacić, więc niech płaci.

I to są Panie Ministrze powody, że moralność i poczucie obowiązku podatników w kraju upadły, że zaufanie do bezstronności władz skarbowych zostało zachwiane, że po drugiej stronie okienka skarbowego nie jest tak dobrze jak być powinno.

A przecież obywatel polski naspobiony patriotycznie nawet pod względem swych obowiązków skarbowych nie spowodował obecnego stanu rzeczy. Pracownicy umysłowi, państwowi czy prywatni, a mianowicie ci niżsi i średni, poddali się z ciężkim sercem — trzeba to przyznać — podatkowi specjalnemu, proszą i błagają w rozmowie z nami o zwolnienie ich z tego ciężaru a będą musieli niestety podźwigać go zapewne do końca obecnego roku budżetowego.

Przemysłowiec, rolnik, kupiec i rzemieślnik oraz wolne zawody w pełnym zrozumieniu ciągle jeszcze ciężkiego położenia naszego Skarbu Państwa, z całkowitym zaufaniem do bardzo ciężkich ale rzetelnych wysiłków p. Wicepremiera jako Ministra Skarbu, chcą płacić i płacą, pragną jedynie, by ich nieuważano jako machiny płatnicze, lecz by ich potraktowano z taktem, żyje i sprawiedliwie.

Ta droga nie prowadzi p. Ministrze, jak się to dzieje na przykład w tym roku w rolnictwie przez zaprowadzenie nowych podatków, jak np. opodatkowanie od upraw specjalnych w całym Państwie względnie przez znaczne podwyższenie norm średniej dochodowości w dzielnicy zachodniej.

Te dzielnice i tak już mają obciążenia podatkowe o trzykroć wyższe od innych

dzielnic, a nowe wysokie podwyższenie norm wydaje się nawet nielogicznym, bo podwyższenie to następuje za rok podatkowy, w którym p. Minister przyznał przecież ulgi za posuchę.

To też w Ministerstwie Skarbu zdaje się są jeszcze źli doradcy i p. Minister będzie miał dużo kłopotu, aby w zamiarze swym wprowadzenia lepszej polityki podatkowej uczynił zbyt fiskalne i życiowe nastawienie niektórych czolowych urzędników skarbowych więcej realnym i życiowym.

Zgony.

W ciągu ub. tygodnia zanotowano następujące zgony:

Paweł Kalak lat 62.
Maria Steffani, lat 90.
Kazimiera Petrusówna, lat 7.
Wojciech Frackowiak, lat 75.
Małgorzata Kinda, lat 72.
Marcin Bociański, lat 79.
Maria Kuszowa, lat 78.

Kronika miasta.

Wpisy dzieci do Szkoły Ćwieżeń.

Kierownictwo Szkoły Ćwieżeń podaje do wiadomości, że wpisy dzieci odbędą się w Szkole Ćwieżeń w dniach 7, 8 i 9 kwietnia 1937 r. w czasie od godz. 11 do 12 ej.

Do klasy I. zostaną przyjęte dzieci urodzone w roku 1930 (lub wcześniej), o ile dotąd nie uczęszczały do szkoły.

Ponadto w przyszłym roku szkolnym

będzie kilka miejsc wolnych w wyższych klasach Szkoły Ćwieżeń.

Przy wpisie należy przedłożyć: 1) świadectwo urodzenia dziecka. 2) Świadectwo szczepienia ospy. 3) Ostatnie świadectwo szkolne (dzieci do klas wyższych).

Włamanie.

Do Państw. Gimnazjum w Kotoszynie zakradli się złodzieje i za pomocą wytrychów otwarli wszystkie klasy i biurka, jednakże nie zabrali, gdyż najprawdopodobniej zostali spłoszeni. Za złodziejami prowadzi się energiczne dochodzenia.

Kradzież benzyny.

Na szkodę p. Wąsowicza Ludwika z Krotoszyna skradziono 2 banki benzyny, które poszkodowany pozostawił w szafce na noc w korytarzu. Wartość oblicza się na zł 7.

Kronika powiatu.

Robylin — Jarmark.

We wtorek dnia 13 kwietnia 1937 odbędzie się w tut. mieście jarmark kramny, na konie i bydło.

Zarząd Miejski podaje do wiadomości, że wszystkie stoiska na Rynku i ul. Kolejowej są zajęte.

Różopole.

Na szkodę Olejnika M. z Różopola skradziono dotąd w niewyjaśniony sposób 2 worki po 100 kg sztucznego nawozu. Za złodziejami czyni się energiczne dochodzenia.

Nowe mieszkanie

może sobie każda rodzina stworzyć odnawiając je z wiosną. Wesole mieszkanie daje radość z życia.

Polecam

do odnawiania mieszkań:

Farby — Lakier — Pokosty
Kredek — Klej — Gips — Pendzle
Frotery — szczotki do Froter
„Byskawica“
nadaje meblom nowego wyglądu.

„MORS“ tępi szwaby i karaluchy Tynktura przeciw pluskwom

Podejmuję się starannego opryskiwania drzew i krzewów owocowych specjalnymi płynami owadobójczymi i bakterjobójczymi.

Zdrowe drzewo, rodzi zdrowy owoc.

Wosk płynny, maść ogrod., tyko do szczepienia drzew

Zielona Drogeria

Kazimierz Bajerlein
Krotoszyn, Zduńska 10

STANGRET

zonaty, conajmniej z 2-ma ciężnikami na deputat potrzebny od zaraz.

Majątność Konarzew.

STODOŁĘ na rozbiórke nową sprzeda

Siejak, — Orplszew
poczta Roszki.

PANIENKA młodsza, inteligentna z lepszej rodziny, do 2 letniego chłopczyka, może się od zaraz złożyć.

R. Górecka, Rynek 27.

Augustyn Pflantz

Krotoszyn

Telefon 125 Rynek 31

Towary kolonialne
i delikatesy

Wina - Wódki - Likjery.
hurt — — detal

Km. 229/37.

Obwieszc. o licytacji ruchom.

Komornik Sądu Grodzkiego w Krotoszynie II. rewiru Stefan Kustrzyński mający kancelarię w Krotoszynie, ulica Słodowa nr. 16 na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 13-go kwietnia 1937 r. o godz. 10-tej w Krotoszynie, ul. Zduńska odbędzie się 1-a licytacja ruchomości, należących do Rudolfa Wuttkego składających się z 50 forebek damskich i 10 firan gotowych do okien.

oszacowanych na łączną sumę 600,-- zł
Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Dnia 23 marca 1937 r.

KOMORNIK: (—) Kustrzyński.

Złóż datek na L.O.P.P.

NA WIOSNĘ

Taniej jak gdziekolwiek kupisz wysoko wartościowy towar,
zwłaszcza przy dokonywaniu zakupów wiosennych.

Magazyn zaopatrzony w najświeższe nowości w największym wyborze

Bielizna

KOSZULE
STANICZKI
KOMBINACJE
KALESONY
KAFTANIKI
PANTALONY
CHUSTECZKI

Konfekcja

PŁASZCZE
SUKNIE
BLUZKI
SPÓDNICZKI
PIŻAMY
UBRANIA
SPODNIE

Galanteria

POŃCZOCHY
SZALE
SWETRY
TOREBKI
PARASOLE
GORSETY
RĘKAWICZKI

Nadzwyczajna okazja korzystnego zakupu płócien, wszelkiego rodzaju stołowizny i bielizny pościelowej
Firany - Story - Kapy - Kołdry - Obrusy - Serwetki - Dywany - Chodniki - Robótki - Ręczniki.

Resztki i partie okazjnie zakupione celem reklamy
po cenach bezkonkurencyjnych.

Piękne palta wiosenne cieszące się powszechnym uznaniem. Ewolucja kolorów w dziedzinie koszul męskich. Ulubiona bielizna damska w pięknych kolorach.

Kapelusze damskie, czapki, swetry damskie i dziecięce.

Koronki — Klamry — Guziki — Wstażki — Paski.

Wetna i włóczka.

KRAWATKI — KOSZULE — KOŁNIERZYKI — KAPELUSZE.

Czapki — Szelki — Skarpetki — Rękawiczki skórkowe

Golfy

Wiatrówki

Trykotażę w najlepszych gatunkach w wszelkich rozmiarach **na składzie**
Wetny — Jedwabie — Woale — Podszewki — Płótna

Towary kompletuje się codziennie nowymi transportami. Publiczność zachwycona jest wielkim wyborem towarów
I TANIEMI CENAMI!

Więc Panie i Panowie spieszcicie wszyscy do firmy

„BAZAR” W. TYKOCINSKI KROTOSZYN
Rynek 27 Tel. 36

Stale na składzie:

MATERIAŁY BUDOWLANE

Jak cement, wapno, trzcina
oraz Koryta (żłoby) kamionkowe
glazurowane (glazura kwaso-odporna),
dla bydła i świni, poleca po cenach
najniższych

E. SCHEYER

Tel. 21 KOŹMIN Tel. 21

Oferty na żądanie.

Jeżeli materiał na kostium, suknię, komplet lub płaszcz damski
to tylko u Herdacha.

Jeżeli materiał na ubranie lub palto męsk. i dodatki krawieckie
to tylko u Herdacha.

Jeżeli płótna, inletry, ręczniki i firany na wyprawy
to tylko u Herdacha.

Jeżeli płaszcz damski modny fason a tanio
to tylko u Herdacha.

Ceny nadzwyczaj niskie. Wybór wielki. Proszę zwiedzić mój magazyn bez obowiązku kupna.

ALFONS HERDACH, Rynek 10.

„Sezon Wiosenny”

do odnowienia mieszkania polecam w wiel-
kim wyborze, w najnowszych wzorach

Tapety

szablony zwykłe i natryskowe, szczotki do bielenia, pendzle, pokosty, lakiery i farby.

Dla Pani domu:

frotery i płyty do podłóg, szczotki do szorowania i zamiatania, skórki jelonkowe.

Dla PP. Fryzjerów:

mydło do golenia, wody fryzjerskie, papier w rolkach,
— — — — — prima brzytwy. — — — — —

Karbolineum sadownicze!

do spryskiwania drzew owocowych, wosk do szcze-
— — — — — pienia — lylko. — — — — —

„DROGERIA POD GŁOZDĄ” — JAN CZWOJDA, — Krotoszyn, Rynek 21.